

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

UČINCI GLOBALNOG ZATOPLJENJA NA BOLESTI U AKVAKULTURI I ZAŠTITNIM PRIMJENAMA

AUTORI

1. izv. prof. dr. sc. Gražina Žibienė, Sveučilište Vytautas Magnus
2. Alvydas Žibas, voditelj Centra za akvakulturu, Sveučilište Vytautas Magnus

STRUKTURA ZA RAZVOJ NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA MODULA

Nastavni plan i program bit će dodan na web stranicu kao "pregled" modula, kako bi se informirao potencijalni student/pripravnik.

RAZLOZI ZA MODUL

Globalno zatopljenje predstavlja značajne izazove za akvakulturu jer mijenja prevalenciju i težinu bolesti koje pogađaju vodene vrste. Ovaj modul ima za cilj pružiti studentima sveobuhvatno razumijevanje ovih izazova i opremiti ih vještinama za razvoj i primjenu zaštitnih mjera. Studenti će istražiti veze između klimatskih promjena, dinamike bolesti i zaštitnih biotehnoloških inovacija u akvakulturi, pripremajući ih za napredne studije ili karijere u znanosti o okolišu i akvakulturi.

ZADATAK RASPON 4 TJEDNA

Sljedeće aktivnosti poučavanja i učenja mogu se prilagoditi i koristiti:

- Predavanja i rasprave
- Zadaci za čitanje
- Studije slučaja
- Zadaci usporedne analize
- Laboratorijski pokusi na biotehnološkim metodama
- Grupni projekti
- Upitnici
- Formativni kvizovi
- Rješavanje problema
- Rasprave
- Pisani zadaci za određene prijave

ISHODI UČENJA

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

Učenik bi trebao biti u stanju koristiti znanje, vještine i kompetencije koje je stekao za:

- Pamćenje: Navesti ključne čimbenike koji pridonose globalnom zatopljenju i uobičajenim bolestima u akvakulturi.
- Razumijevanje: Objasniti kako globalno zatopljenje utječe na prevalenciju i težinu bolesti u akvakulturi.
- Primjena: Opisati zaštitne mjere i biotehnološke primjene koje se koriste u akvakulturi u borbi protiv bolesti.
- Analiza: Razlikovati utjecaje globalnog zatopljenja na različite bolesti i zaštitne strategije u akvakulturi.
- Procjena: Procijeniti učinkovitost zaštitnih primjena i biotehnoloških rješenja u ublažavanju utjecaja bolesti.
- Stvaranje: Razviti inovativne strategije integracije biotehnologije za poboljšanje upravljanja bolestima u akvakulturi u promjenjivim klimatskim uvjetima.

SADRŽAJ MODULA

Osnovni principi globalnog zatopljenja i njegovi učinci na vodeni okoliš.

Uobičajene bolesti u akvakulturi i njihov utjecaj na vodene vrste.

Utjecaj globalnog zatopljenja na prevalenciju i težinu bolesti akvakulture.

Zaštitne mjere i biotehnološke primjene za ublažavanje utjecaja bolesti.

Trenutna i nova rješenja za rješavanje učinaka globalnog zatopljenja na zdravlje akvakulture.

1. tjedan: Uvod u globalno zatopljenje i zdravlje u akvakulturi

Teme:

- Pregled globalnog zatopljenja
- Definicija, uzroci i povijesni trendovi
- Osnove akvakulture
- Glavne vrste, prakse i zdravstveni zahtjevi
- Učinci klimatskih promjena na vodeni okoliš
- Temperatura, pH, salinitet i razina kisika

Aktivnosti:

- Predavanja i rasprave
- Zadaci za čitanje
- Kviz u razredu
- Grupne rasprave o uočenim lokalnim promjenama u klimi i zdravlju akvakulture

2. tjedan: Uobičajene bolesti u akvakulturi

Teme:

- Pregled bolesti akvakulture
- Bakterijske, virusne, gljivične i parazitske bolesti
- Klimatske promjene i dinamika bolesti

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

- Učinci na virulenciju patogena i osjetljivost domaćina
- Studije slučaja izbijanja bolesti

Aktivnosti:

- Predavanja i studije slučaja
- Praktične sesije o identifikaciji bolesti
- Zadaci usporedne analize
- Grupne prezentacije o studijama slučaja bolesti

3. tjedan: Zaštitne primjene i biotehnološka rješenja

Teme:

- Uvod u zaštitne mjere u akvakulturi
- Cjepiva, probiotici i biosigurnosne prakse
- Biotehnologija u upravljanju bolestima
- Genetski inženjering, selekcija potpomognuta markerima i CRISPR
- Utjecaj globalnog zatopljenja na zaštitne mjere

Aktivnosti:

- Predavanja i video dokumentarni filmovi
- Laboratorijski pokusi na biotehnološkim metodama
- Čitanje i rasprava o biotehnološkim inovacijama
- Pisani zadaci za određene prijave

4. tjedan: Integrirani pristupi i budući smjerovi

Teme:

- Integracija zaštitnih mjera i biotehnologije za održivost
- Strategije za jačanje otpornosti na klimatske promjene
- Studije slučaja uspješnih integracija
- Buduće istraživanje i razvoj
- Nove tehnologije i holistički pristupi

Aktivnosti:

- Gostujuće predavanje stručnjaka za održivo zdravlje u akvakulturi
- Grupni projekt za izradu sveobuhvatnog plana upravljanja zdravljem u akvakulturi
- Razredna rasprava o mjerama politike za potporu održivim praksama
- Završni ispit koji obuhvaća sve teme o kojima se raspravlja u modulu

MODUL UKLJUČUJE

Informacije o osnovnim pojmovima, mjerama i vrijednostima

Prilagodba riba novom okolišu ili staništu ili različitim klimatskim uvjetima.

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

Prilagodba - Proces kojim se pojedinci ili dio, populacija ili vrsta mijenjaju u obliku ili funkciji kako bi bolje preživjeli u danim ili promijenjenim uvjetima okoliša.

Akvakultura - Kontrolirana proizvodnja organizama u vodi.

Biosigurnost: Sprječavanje unošenja ili širenja zaraznih bolesti postavljanjem prepreka prijenosu

Bočata voda: Voda koja je slana, ali manje slana od potpuno morske vode

BPK (Biokemijska potrošnja kisika) – mjera ukupne količine kisika potrebne za biološku stabilizaciju otpada, odnosno za razgradnju ugljičnog (organskog) dijela tvari do krajnje razine.

Sustav intenzivne kulture: Sustav uzgoja dizajniran za zadržavanje velike količine hrane u maloj količini vode; npr. akvarij, protočni kanal

Fitoplankton: Mikroskopski organizmi koji se nalaze u vodenom stupcu (npr. mikroskopske alge, kao što su dijatomeje, dinoflagelati i zelene alge)

Recirkulacijski sustavi akvakulture ili RAS - Voda teče iz spremnika (spremnika) u proces obrade, a zatim se vraća u spremnik, otuda i izraz recirkulirani ili recirkulacijski sustavi akvakulture ili RAS. RAS se općenito smatraju sustavima koji ispuštaju manje od 20-50% stajaće vode u volumenu sustava dnevno.

Online forumi za rasprave:

.....

PREPORUČENA I/ILI OBAVEZNA LITERATURA

Noga, E. J. (2010). Fish disease: diagnosis and treatment. John Wiley & Sons.

Woo, P. T., & Iwama, G. K. (Eds.). (2019). Climate change and non-infectious fish disorders. CABI.
Barange, M., Bahri, T., Beveridge, M.C.M., Cochrane, K.L., Funge-Smith, S. & Poulain, F., eds. 2018.

Impacts of climate change on fisheries and aquaculture: synthesis of current knowledge, adaptation and mitigation options. (2018). FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper No. 627. Rome, FAO. 628 pp.

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

Tucker, C. S., & Hargreaves, J. A. (Eds.). (2009). Environmental best management practices for aquaculture. John Wiley & Sons.

FORMAT OCJENJIVANJA

Kvizovi: Za provjeru zadržavanja i razumijevanja znanja.

Zadaci: Pisani zadaci i izvješća za procjenu vještina primjene i analize.

Laboratorijska izvješća: Za procjenu praktičnih vještina i tumačenje podataka.

Grupni projekti: Procijeniti suradničke vještine i vještine sinteze.

Prezentacije: Razviti i procijeniti komunikacijske vještine.

Završni ispit: Sveobuhvatno ocjenjivanje koje obuhvaća sve ishode učenja.

RIJEČNIK

Aerobni - Odnosi se na kemijske ili biološke procese koji se odvijaju u prisutnosti kisika.

Anaerobni - Kemijski ili biološki proces koji se odvija u nedostatku kisika.

Klinički znakovi: Svi dokazi bolesti koje je primijetio kliničar (npr. crvenilo tijela, abnormalno plivanje)

Denitrifikacija - Ovo je anaerobni proces kojim kemotrofne bakterije pretvaraju nitrate (NO_3) u plin dušik (N_2), N_2O ili amonijak (NH_3).

Dijagnoza: Utvrđivanje prirode slučaja bolesti; Dijagnostički (adj.)

Diferencijalna dijagnoza: Određivanje koja od nekoliko bolesti može proizvesti kliničke znakove.

Infekcija: Invazija i razmnožavanje organizama u tjelesnim tkivima

Nitrifikacija - Aerobni proces kojim bakterije pretvaraju amonij (NH_4) u nitrate (NO_3).

ppt (dijelova na tisuću): Približni grammi krutih tvari po litri vode; obično se odnosi na količinu soli u vodi

Probiotik: Živi mikroorganizmi koji, kada se daju u odgovarajućim količinama, daju zdravstvenu korist domaćinu

Karantena: Uvođenje izolacije ili ograničenja slobodnog kretanja kako bi se spriječilo širenje zarazne bolesti

Cjepivo: Biološki pripravak koji se koristi za uspostavljanje ili poboljšanje imuniteta na određenu bolest

POVEZNICE NA KORISNE WEB STRANICE

<http://afs-fhs.org/bluebook/bluebook-index.php> Fish Health Section BLUE BOOK 2014 Edition. Suggested Procedures for the Detection and Identification of Certain Finfish and Shellfish Pathogens

<http://www.thefishsite.com/diseascinfo/>

https://www.dnr.state.mn.us/fish_diseases/index.html

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

Ovaj projekt financiran je uz potporu Europske komisije. Ova publikacija odražava samo stavove autora i komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Atribut ovog rada: **Nekomercijalno** — Ne smijete koristiti materijal u komercijalne svrhe. **NoDerivatives** — Ako remikate, transformirate ili nadograđujete materijal, ne smijete distribuirati modificirani materijal.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

Format nastavnog plana i programa

INFORMACIJE O MODULU	
Naslov modula	Učinci globalnog zatopljenja na bolesti u akvakulturi i zaštitnim primjenama
Nastavni sati	160
ECTS	4
Razina EQF-a	
Jezik modula	engleski, litvanski, turski, hrvatski, ukrajinski, grčki
Nazivi predavanja	izv. prof. dr. sc. Gražina Žibienė, Alvydas Žibas
Nadzornik	izv. prof. dr. sc. Gražina Žibienė
OPIS MODULA	
Sadržaj modula	
<p>Osnovni principi globalnog zatopljenja i njegovi učinci na vodeni okoliš.</p> <p>Uobičajene bolesti u akvakulturi i njihov utjecaj na vodene vrste.</p> <p>Utjecaj globalnog zatopljenja na prevalenciju i težinu bolesti u akvakulturi.</p> <p>Zaštitne mjere i biotehnološke primjene za ublažavanje utjecaja bolesti.</p> <p>Trenutna i nova rješenja za rješavanje učinaka globalnog zatopljenja na zdravlje u akvakulturi.</p>	
Ishodi učenja	
<p>Student bi trebao biti u stanju koristiti znanje, vještine i kompetencije koje je stekao za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamćenje: Navesti ključne čimbenike koji pridonose globalnom zatopljenju i uobičajenim bolestima u akvakulturi. • Razumijevanje: Objasniti kako globalno zatopljenje utječe na prevalenciju i težinu bolesti u akvakulturi. • Primjena: Opisati zaštitne mjere i biotehnološke primjene koje se koriste u akvakulturi u borbi protiv bolesti. • Analiza: Razlikovati utjecaje globalnog zatopljenja na različite bolesti i zaštitne strategije u akvakulturi. • Procjena: Procijeniti učinkovitost zaštitnih primjena i biotehnoloških rješenja u ublažavanju utjecaja bolesti. • Stvaranje: Razviti inovativne strategije integracije biotehnologije za poboljšanje upravljanja bolestima u akvakulturi u promjenjivim klimatskim uvjetima. 	
NAČIN DOSTAVE	
☒ Predavanja i rasprave ☒ Zadaci za čitanje ☒ Zadaci usporedne analize ☐	☒ Laboratorijski pokusi na biotehnološkim metodama ☒ Grupni projekti ☒ Rasprave ☒ Pisani zadaci za određene prijave
METODE PROCJENE	
☒ Studije slučaja ☒ Kvizovi ☒ Zadaci	☒ Praktični projekti ☒ Laboratorijska izvješća ☒ Prezentacije ☒ Ispit

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

LITERATURA		
Obvezna literatura		
1.	Barange, M., Bahri, T., Beveridge, M.C.M., Cochrane, K.L., Funge-Smith, S. & Poulain, F., eds.(2018). Impacts of climate change on fisheries and aquaculture: synthesis of current knowledge, adaptation and mitigation options. FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper No. 627. Rome, FAO. 628 pp.	
2.	Noga, E. J. (2010). Fish disease: diagnosis and treatment. John Wiley & Sons.	
3.	Tucker, C. S., & Hargreaves, J. A. (Eds.). (2009). Environmental best management practices for aquaculture. John Wiley & Sons.	
Izborna literatura		
1.	Woo, P. T., & Iwama, G. K. (Eds.). (2019). Climate change and non-infectious fish disorders. CABI.	
2.		
3.		
SADRŽAJ MODULA		
	Tema/Predmet	Sadržaj/glavne točke
1.	Uvod u globalno zatopljenje i zdravlje akvakulture	Pregled globalnog zatopljenja Definicija, uzroci i povijesni trendovi Osnove akvakulture Glavne vrste, prakse i zdravstveni zahtjevi Učinci klimatskih promjena na vodeni okoliš Temperatura, pH, salinitet i razina kisika
2.	Uobičajene bolesti u akvakulturi	Pregled bolesti u akvakulturi Bakterijske, virusne, gljivične i parazitske bolesti Klimatske promjene i dinamika bolesti Učinci na virulenciju patogena i osjetljivost domaćina Studije slučaja izbijanja bolesti
3.	Zaštitne primjene i biotehnološka rješenja	Uvod u zaštitne mjere u akvakulturi Cjepiva, probiotici i biosigurnosne prakse Biotehnologija u upravljanju bolestima Genetski inženjering, selekcija potpomognuta markerima i CRISPR Utjecaj globalnog zatopljenja na zaštitne mjere
4.	Integrirani pristupi i budući smjerovi	Integracija zaštitnih mjera i biotehnologije za održivost Strategije za jačanje otpornosti na klimatske promjene Studije slučaja uspješnih integracija Buduće istraživanje i razvoj Nove tehnologije i holistički pristupi
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE/NAPOMENE		
http://afs-fhs.org/bluebook/bluebook-index.php Fish Health Section BLUE BOOK 2014 Edition. Suggested Procedures for the Detection and Identification of Certain Finfish and Shellfish Pathogens.		

Funded by
the European Union

The Digital Blue Carrier for a Post-Carbon Future - Curriculum Innovations in Aquaculture [DiBluCa]

2023-1-LT01-KA220-HED-000154247

<http://www.thefishsite.com/diseaseinfo/>

https://www.dnr.state.mn.us/fish_diseases/index.html